

Европейски икономически и социален комитет

ЕСО/318
Европейска група за
териториално сътрудничество –
изменения

Брюксел, 25 април 2012 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет

относно

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) с цел по-голяма яснота, опростяване и усъвършенстване на процеса на създаване и функциониране на такива групи“

COM(2011) 610 final – 2011/0272 (COD)

Докладчик: г-н **Luis Miguel Pariza Castaños**

На 25 октомври 2011 г. Европейският парламент и на 27 октомври 2011 г. Съветът, решиха, в съответствие с член 175, параграф 3 и член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултират с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) с цел по-голяма яснота, опростяване и усъвършенстване на процеса на създаване и функциониране на такива групи“
COM(2011) 610 final – 2011/0272 (COD).

Специализирана секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 3 април 2012 г.

На 480-ата си пленарна сесия, проведена на 25 и 26 април 2012 г. (заседание от 25 април), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 172 гласа и 4 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Заклучения и препоръки**

- 1.1 Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) приветства ангажимента на Европейската комисия към Европейската група за териториално сътрудничество и подкрепя подхода на новия регламент, който ще направи ЕГТС по-ефикасен, по-опростен и по-гъвкав инструмент, който ще допринесе за подобряване на териториалното сътрудничество, утвърдено в Договора от Лисабон. Настоящото становище допълва становището относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел: „Европейско териториално сътрудничество“¹.
- 1.2 ЕИСК изразява задоволство от факта, че посредством този регламент се консолидира правният инструмент ЕГТС чрез общи решения на европейско равнище, и счита, че в бъдеще ЕГТС ще бъдат ключов инструмент за териториално сътрудничество и сближаване.

---

¹ ОВ С ... от ... (ЕСО/317).

- 1.3 Продължаването на дейността на ЕГТС в бъдеще ще бъде гарантирано и, благодарение на измененията в регламента, правният инструмент ще позволи по-голяма гъвкавост в прилагането на териториалните и секторните политики.
- 1.4 Политическата тежест на регионите в Европа нараства. ЕИСК приветства факта, че политиките на ЕС за териториално сътрудничество ще позволят на регионалните власти да играят нова роля. Съветът е съставен от държавите членки и ЕИСК изразява надежда, че европейските региони ще участват в него по подходящ начин. КР и ЕИСК имат важна институционална роля, която Съветът следва да зачита.
- 1.5 В бъдеще предизвикателството ще бъде да се включат местните и регионалните власти и гражданското общество в осъществяването на стратегията „Европа 2020“, което изисква тясно сътрудничество между различните равнища на управление.
- 1.6 ЕИСК винаги е считал, че системите за многостепенно управление носят добавена стойност, поради което подкрепя създаването на ЕГТС, позволяващи участие на всички компетентни страни от даден макрорегион, еврорегион или трансгранична територия.
- 1.7 При все това многостепенното управление следва да бъде засилено чрез участие на действащите лица в икономическата и социалната сфера. Затова ЕИСК предлага с измененията на регламента да се улесни участието по подходящ начин на социалните партньори и други организации на гражданското общество в европейските групи за териториално сътрудничество. Участието на гражданското общество би подобрило връзката между ЕГТС и стратегията „Европа 2020“ и секторните политики.
- 1.8 Обучението и обменът на служители от националните, регионалните и местните публични администрации, участващи в ЕГТС, е от основно значение, поради което ЕИСК предлага Комисията да насърчи организирането на програми за съвместно обучение с цел подобряване на политическото и административното управление.
- 1.9 ЕИСК предлага този твърде специфичен регламент да бъде приет бързо от Съвета и Европейския парламент, без да се чака приемането на целия пакет относно политиката на сближаване. По този начин би могло да се ускори влизането му в сила.
2. **Европейска група за териториално сътрудничество (ЕГТС)**
- 2.1 Европейската група за териториално сътрудничество е правна форма, която се използва за създаване на структури за сътрудничество между публични власти в Европейския съюз. Тя беше създадена с Регламент (ЕО) № 1082/2006 в рамките на разпоредбите на политиката на сближаване за програмния период 2007-2013 г.

- 2.2 През този програмен период действията в областта на сътрудничеството – трансгранични, транснационални и междурегионални, които дотогава бяха съфинансирани от общностната инициатива INTERREG, получиха статут на цел на политиката на сближаване. Те станаха трета цел под наименованието „европейско териториално сътрудничество“.
- 2.3 Териториалното сътрудничество се счита за основен инструмент за постигането на целите на сближаването, поради което получава нов тласък и увеличени финансови ресурси. Въпреки това е необходимо също да се приемат паралелни мерки, насочени към отстраняване на пречките пред неговото развитие.
- 2.4 За да развият дейностите си за сътрудничество, понастоящем публичните власти от държавите членки на ЕС – и по-специално местните и регионалните власти, трябва да се справят с множество трудности от правен и практически характер, произтичащи от многообразието на законодателствата и процедурите и оказващи отрицателно въздействие върху управлението на дейностите.
- 2.5 Регламентът за създаването на ЕГТС² беше приет с цел да се предоставят на действащите лица в териториалното сътрудничество нови инструменти за преодоляване на тези трудности и за подобряване на изпълнението на дейностите за териториално сътрудничество.
- 2.6 Тази правна форма позволява на групи от субекти, обединени от общи проекти и дейности за териториално сътрудничество – със или без европейско съфинансиране – да получат собствена правосубектност, различна от тази на съставните организации, и да действат от свое име в правния ред на Европейския съюз.
- 2.7 След петгодишно прилагане на регламента и в светлината на натрупания опит, Европейската комисия представи предложение за изменение на регламента, в което са заложили промени, насочени към изясняване, опростяване и подобряване на използването на ЕГТС.

---

²

По смисъла на член 159 от ДЕО, настоящ член 175 от ДФЕС, в който се предвижда приемане на конкретни действия извън обхвата на фондовете за постигане на целта за икономическо и социално сближаване.

3. **Предложение за регламент за изменение на Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно ЕГТС**
- 3.1 В изпълнение на ангажмента за представяне на доклад относно прилагането на настоящия регламент и в резултат от консултациите на институционално равнище и със съществуващи ЕГТС, в сътрудничество с Комитета на регионите, Европейската комисия потвърди, че ЕГТС е подходяща структура за дългосрочно териториално сътрудничество³.
- 3.2 Правните характеристики на ЕГТС предоставят на териториалното сътрудничество „официална рамка (...) с по-голяма правна сигурност, по-официална основа и по-солидна институционална структура“.
- 3.3 Отзивите от съществуващите групи са положителни. Създадени са 26 ЕГТС в 15 държави членки, обединяващи над 550 местни и регионални власти.
- 3.4 Независимо от това се наблюдават редица недостатъци, водещи до заключението, че „използването на ЕГТС до момента далеч не съответства на възможностите“ и че посочените недостатъци са възпрепятствали възможното създаване на повече ЕГТС. Изменението на регламента има за цел да реши тези проблеми.
- 3.5 Установяват се проблеми, свързани със създаването и функционирането на ЕГТС и с продължителността и сложността на процедурите за създаване и промяна. Освен това се отчитат нежелани ситуации в случаите, когато националните и регионалните власти тълкуват по различен начин разпоредбите и развиват различни практики.
- 3.6 Правното и организационното многообразие на участниците в тези групи и различните им правомощия затрудняват намирането на подходяща за всички конфигурация.
- 3.7 Също така има различия в прилагането на разпоредбите на регламента в различни области – ограничената или неограничена отговорност, условията на труд за служителите на ЕГТС и системата за възлагане на поръчки за строителни работи и услуги.
- 3.8 Освен това се срещат трудности по отношение на участието на трети страни, в случаите, когато е целесъобразно групата да бъде съставена от власти на една държава членка и на трета страна.

---

³ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Прилагане на Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС)“. COM (2011) 462 final.

3.9 Наблюдават се също различни тълкувания на съдържанието на регламента, какъвто е случаят с участието на частни организации, които трябва да бъдат възложители за целите на възлагането на обществени поръчки.

4. **Общи бележки**

4.1 Както ЕИСК вече посочи по време на консултацията ⁴ относно Регламент (ЕО) № 1082/2006, ЕГТС е полезен и важен инструмент, който би могъл да допринесе за по-ефективно, по-активно и по-видимо териториално сътрудничество.

4.2 Въпреки наличието на национални различия, регионите ще играят много важна роля в бъдещата система на управление на Европейския съюз и тази роля трябва да бъде подкрепена от институциите.

4.3 ЕИСК приветства новото предложение за регламент, с което ще се подобри и улесни използването на ЕГТС и те ще се превърнат в по-полезен инструмент за регионите. Групите се нуждаят от инструмент, осигуряващ стабилна, структурирана, правно ефективна и надеждна основа на европейското регионално сътрудничество.

4.4 С новият регламент ще се улесни създаването на нови ЕГТС и ще се подобри тяхното функциониране, тъй като се укрепва една структурирана рамка с достатъчен оперативен капацитет, позволяваща да се преодолеят правните и практическите трудности пред дейностите за транснационално сътрудничество. С него ще се създадат специфични организационни звена за планиране, координация и управление.

4.5 ЕИСК счита, че това е нова стъпка към насърчаването на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество.

4.6 Насърчава се едно по-амбициозно сътрудничество. Съфинансираните от европейските фондове в рамките на цел „Териториално сближаване“ действия ще се ръководят от по-стратегически насоки и ще се основават на добавената стойност на общия европейски интерес и на дългосрочния характер.

4.7 Желателно е в бъдеще сътрудничеството между регионите да се развива в рамките на стратегията „Европа 2020“ и да се засилят целите за създаване на работни места, повишаване на конкурентоспособността, сътрудничество между предприятията – включително МСП, университетите и технологичните центрове и т.н.

4.8 ЕИСК подкрепя също засилването чрез териториално сътрудничество на тематичните и секторните дейности между регионите и градовете.

---

⁴

Становище относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаването на европейска група за териториално сътрудничество (ЕГТС)“, ОВ С 255/15, 14.10.2005 г., стр.76.

- 4.9 ЕИСК изтъква, че ЕГТС вече позволяват форми на сътрудничество между регионалните власти по икономически и технологични въпроси, свързани и със стратегията „Европа 2020“. Тази форма на сътрудничество следва да бъде популяризирана повече.
- 4.10 ЕИСК оценява значението на различните проекти, насърчавани чрез инструменти за сътрудничество като ЕГТС, от проектите по INTERREG до създаването на трансгранични публични услуги или многосекторни стратегически планове.
- 4.11 ЕИСК подкрепя институционалната роля на Комитета на регионите за наблюдението на ЕГТС и обмена на най-добри практики. Платформата на КР за ЕГТС трябва да продължи дейността си след приемането на новия регламент. ЕИСК изразява желание за сътрудничество с КР.
- 4.12 ЕИСК изразява желание за сътрудничество с КР по отношение на включването на гражданското общество и социалните партньори в наблюдението и оценката на ЕГТС. Комитетът призовава Комисията да изготви доклад за прилагането на новия регламент и за участието в ЕГТС на действащи лица от икономическата и социалната сфера и на гражданското общество⁵.
- 4.13 Комитетът подкрепя също опростяването в бъдеще на процедурите за създаване на ЕГТС и приемането на конвенциите в срок от шест месеца, въпреки че държавите членки не са дали изричното си одобрение.
- 4.14 ЕИСК е съгласен, че ЕГТС разполагат с голяма гъвкавост за управление на инфраструктура и услуги от общ икономически интерес в услуга на гражданите на територията на различните държави членки.
- 4.15 ЕИСК изтъква, че териториалното сътрудничество, чиято основна цел е подобряването на икономическото, социалното и териториалното сближаване, също има място в рамката на инициативи за сътрудничество на високо равнище, характеризиращи се с голяма амбициозност и политическа сложност, като макрорегионите, еврорегионите и басейновите стратегии в интегрираната морска политика.
- 4.16 ЕИСК отбелязва, че при правилно функциониране на ЕГТС макрорегионалното и междурегионалното сътрудничество също биха могли да играят роля в постигането на секторните цели на ЕС. Стратегията „Европа 2020“ несъмнено ще получи допълнителен тласък. Регламентът следва да улесни по-тясната връзка между ЕГТС и финансовите и политическите инструменти на ЕС за секторните политики.

---

⁵ Становище на ЕИСК относно „Ефикасни партньорства в политиката на сближаване въз основа на добрите практики“, (ОВ С 44 от 11.02.2011 г., стр. 1.).

- 4.17 Комисията и държавите членки следва да улеснят използването на ЕГТС от най-отдалечените региони и отвъдморските територии, включително от съседни трети страни.
- 4.18 ЕИСК зачита принципа на доброволно създаване на ЕГТС и призовава Комисията да играе по-проактивна роля в улесняването, опростяването и усъвършенстването на ЕГТС, които трябва да бъдат свързани със стратегическите цели на Европейския съюз.

5. Специфични бележки

- 5.1 ЕИСК счита за подходящ подходът, използван от Европейската комисия в предложението за изменение на настоящия регламент. ЕИСК би желал да подчертае, че ЕГТС трябва да бъдат лесни за ползване инструменти, така че всяка група партньори сама да определя групата и нейните функции по най-подходящия за нейните характеристики начин, тъй като всяка група партньори действа при специфични условия и обстоятелства, а ЕГТС трябва да бъде инструмент, способен да обхване целите на тяхното сътрудничество.
- 5.2 Понастоящем голям брой европейски региони не използват възможностите за сътрудничество между тях, които правото на Европейския съюз предлага чрез правната форма ЕГТС в рамките на регионалната политика на ЕС. ЕИСК призовава Европейската комисия да положи повече усилия за популяризиране и популяризиране на този инструмент сред регионалните власти и гражданското общество.
- 5.3 Принципът на опростяване, който Комисията иска да включи в бъдещата политика на сближаване, а оттам и в европейското териториално сътрудничество, следва да стои в основата на различните инструменти, по-специално на ЕГТС.
- 5.4 ЕИСК отбелязва, че сложността на правните и административните разпоредби и процедури обезкуражава участниците в териториалното сътрудничество, особено онези местни и регионални власти, които разполагат с по-ограничени административни инструменти и ресурси.
- 5.5 Продължителните административни процедури за създаване на ЕГТС и необходимостта процедурата да се повтаря при всяко включване на нов член на групата са несъвместими с динамиката, необходима при дейностите за сътрудничество, и представляват реална пречка за използването на ЕГТС. ЕИСК отбелязва със задоволство, че тези проблеми ще бъдат решени с новия регламент.
- 5.6 Гъвкавостта е друга желателна характеристика, която се търси от искащите да създадат структура за сътрудничество, позволяваща им да приспособят нейната организация и функциониране към своите специфични нужди и характеристики.

- 5.7 ЕИСК предлага Европейската комисия, с цел улесняване на работата на местните и регионалните власти, да внедри система за консултации, обучение и обмен на опит, за да улесни изготвянето на конвенциите и уставите.
- 5.8 ЕИСК счита, че мерките за избягване на цифровото разделение между публичните администрации в ЕГТС, са недостатъчни. Важно е посредством общностната програма ISA⁶ да се гарантира система от взаимносвързани, интерактивни и достъпни териториални публични власти. Така ще бъде увеличена добавената стойност на системите за многостепенно управление и ще бъде засилено участието на всички заинтересовани действащи лица в даден макрорегион, еврорегион или трансгранична територия.
- 5.9 ЕИСК подкрепя посочването в конвенциите на приложимите за персонала на ЕГТС условия на труд и социална сигурност, както и на правилата за наемане и управление на служителите.
- 5.10 ЕИСК насочва вниманието към модела на многостепенно управление, какъвто са ЕГТС, при който участващите партньори с различен местен, регионален, национален или институционален произход създават органи за управление и сътрудничество. Комитетът обаче предлага да бъдат включени също социалните партньори и други заинтересовани страни от гражданското общество.

Брюксел, 25 април 2012 г.

Председател
на
Европейския икономически и социален
комитет

Staffan Nilsson

---

⁶ Interoperability Solutions for European public administrations.